

blive foreslaaet, ved jeg, at det vil være vor Gruppes Standpunkt i denne Sag.

H. L. Møller: Da det jo efter de faldne Udtalelser er givet, at dette Lovforslags endelige Skæbne vil blive afgjort efter Forhandling i et Fællesudvalg, skal jeg ikke her indlade mig paa en længere Drøftelse af Stridspunkterne, da jeg antager, at det kun vil kunne tjene til at vanskeliggøre den Enighed, som gerne i Aar skulde opnaas om dette betydningsfulde Lovforslag. Jeg skal da nøjes med her at udtale, at nogle af de Ændringer, som Landstinget har indført i Lovforslaget, stemmer med Ønsker, som jeg har fremsat ved Lovforslagets Behandling her i Folketinget i Fjor, f. Eks. den Bestemmelse, der nu staar i Lovforslagets § 1, 3die Stykke, som sætter en Grænse mellem værdige og uværdige trængende, idet det bestemmes, at Understøttelsen bortfalder ikke blot, naar Moderen indgaar nyt Ægteskab, men ogsaa, naar hun vitterlig fører et Levned, der i det almindelige Omdømme vækker Forargelse (bevislig Drikfældighed, Erhverv ved Utugt eller lignende). Jeg tror, det er godt, dette Skel er blevet sat, og jeg tror, at man ved Hjælp af denne Bestemmelse, som heller ikke, saa vidt jeg har lagt Mærke til, er blevet kritiseret af nogen af de foregaaende Talere, ogsaa vil komme ud over det Punkt, at en anden Bestemmelse, som Folketinget havde sat ind i Lovforslaget, er gaaet ud, nemlig den, at Understøttelsen til Børnene under visse Omstændigheder kunde gives ogsaa de to første Aar efter, at Enken havde indgaaet nyt Ægteskab. Denne Bestemmelse var jeg i sin Tid noget betænkelig ved, ligesom vistnok adskillige andre var det, idet det var en Præmie, der blev sat paa legitime Ægteskaber fremfor løse Forbindelser, og jeg skulde tro, at den Bestemmelse, der nu er sat ind i Landstinget, at Understøttelsen bortfalder, naar Enken vitterligt fører et Levned, der i det almindelige Omdømme vækker Forargelse, vil kunne virke lige saa kraftigt til at modvirke de løse Forbindelser som den Præmie, der i Fjor her i Folketinget blev sat paa at indgaa nyt Ægteskab.

Jeg udtalte ogsaa i Fjor min Sympati for faste Takster eller i hvert Fald for noget fastere Bestemmelser i saa Henseende, end Folketinget den Gang vilde høre Tale om. — Personlig har jeg ikke været utilbøjelig til at holde paa Enkemændene, men jeg kan forstaa det Ræsonnement, som har faaet alle Grupper i Landstinget til at enes om at tage Enke-

mændene ud af Lovforslaget, det Ræsonnement, der, saa vidt jeg kan se, gaar ud paa, at naar man skal drage et Skel her, ligger Skellet alligevel naturligere mellem Enkerne og Enkemændene end mellem Enkemændene og de Ægttemænd, der har syge, sindssyge og hjælpeløse Hustruer, som volder dem større Udgifter, end de skaffer dem Hjælp. Jeg tror, der er noget rigtigt i denne Betragtning, at Skellet ligger naturligere mellem Enkerne og Enkemændene end imellem Enkemændene og disse ulykkeligt stillede Ægttemænd.

Det store og vanskelige Punkt, som det gælder om at komme ud over i Fællesudvalget, er Spørgsmaalet om det frie Skøn eller de faste Takster. Jeg kan godt se, at Gennemførelsen af faste Takster baade for Trængsgrænsen og for Understøttelsen har sine Ulemper, og jeg skal ikke underkende Vægten af de Eksempler paa saadanne Ulemper, som i Dag er fremførte her af den højtærede Indenrigsminister og af det ærede Medlem (Borsen), der talte paa Venstres Vegne. Jeg er alligevel tilbøjelig til at tro, at Fordelene ved de faste Takster i hvert Fald for Understøttelsens Størrelse er adskilligt større end Ulemperne derved. Faste Grænser baade for Trang og for Understøttelsens Størrelse drager naturligvis altid et Skel, der i mange Tilfælde, som vi ogsaa i Dag har hørt det oplyst, medfører Vilkaarlighed, men vi maa dog paa den anden Side heller ikke glemme, at det frie Skøn i og for sig er ensbetydende med Vilkaarlighed; enten vi siger Vilkaarlighed, eller vi siger det frie Skøn, er det to Ting, som har meget med hinanden at gøre. Saa snart Fastsættelsen af disse Understøttelser hele Landet over er overladt til det frie Skøn i hver enkelt Kommunalbestyrelse, kan det skabe overmaade forskellig Praksis i de forskellige Kommuner. Ofte kan der i Kommuner, som ligger lige op ad hinanden, skabes en Ulighed i Afgørelserne, der vil kunne fremvise lige saa grelle Eksempler paa Urimelighed og Uretfærdighed som de Eksempler, der kan fremføres paa Ulemperne ved de faste Takster. Jeg er i hvert Fald ikke blind for den Betragtning, at faste Takster vistnok i nogen Grad ansører til Selvhjælp. Dette, at Enken ved, at hun har denne faste Understøttelse at lide paa, enten hendes Erhverv, hendes personlige Arbejde gaar lidt op eller lidt ned, er jo en Spore til Selvhjælp, som det vel nok har sin Værdi at faa med i Lovforslaget. Om Landstinget nu har været heldigt med at